Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm:
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
______ dos. Zaur Məmmədov
"12" 09 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050409-"Muhasibat", 050405 - "İqtisadiyyat" A, B, 050402 - "Biznesin idarə edilməsi".

Fakültə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

1. Fənn haqqında məlumat :

Fənnin adı: Menecment (İşçi tədris proqramı: Lənkəran Dövlət Universitetinin 12 sentyabr 2025-ci il tarixli 01 saylı protokolu ilə təsdiq edilmişdir).

I.Fənn haqqında məlumat :

Fənnin kodu: İPF-B09

Tədris ili: III (2025-2026). Semestr: V

Tədris yükü cəmi: 210 saat. Auditoriya yükü-75 saat: (Mühazirə 45 saat, seminar-30 saat).

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 7

Auditoriya № :

Saat :

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: *i.f.d. Fərid Xankişiyev*

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170 a, 1 saylı korpus.

Məsləhət saatı: I-II günlər: saat 12^{00}-13^{00}

E-mail ünvanı: ferid_khan@mail.ru

III. Tövsiyyə olunan dərslik və dərs vəsaitləri:

1.Manafov Q.N. "Sahibkarlıq nəzəriyyəsi". Bakı-2011.
2.Həsənov H.S. "Korporativ idarəetmənin təməl daşları". Bakı-2012
3.Ə.H.Ələkbərov, M.Ə.Vəliyev, S.H.Pürhani. Menecment. Bakı-2013.
4.Abbasov İ.M., Sadıqov R.F. "Menecment". Bakı-2013.
5.Л.С. Ружанской, И. В. Котляревской "Общий Менеджмент" Екатеринбург-2017.
6.Кулешова А. А., "Основы Менеджмента" – Харьков-2013.
7. David S. Bright, Wright, Anastasia H. CPrinciples of managment, Texas-2019.

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq "Makroiqtisadiyyat" və "Yumşaq bacarıqlar" kimi fənlərin tədrisi zəruridir.

V.Korerekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "Marketinq" və "Azərbaycan iqtisadiyyatı" fənlərinin tədrisinə ehtiyac vardır.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: "Menecment" fənni dedikdə, fənlərarası elmi biliklər sahəsi kimi başa düşülür. Çünki elə bir sahə yoxdur ki, orada idarəetməyə ehtiyac olmasın. Məsələn, maliyyə iqtisadiyyatın bir sahəsidir və onun menecmenti də vardır. Həmçinin istehsal, marketinq, innovasiya, kommersiya, informasiya və s. Menecment xalq təsərrüfatının, onun ayrı-ayrı sahələrinin idarə edilməsinin əsasını təşkil edir. Menecment çox məsuliyyətli bir fəaliyyətdir. Bu məqsədlə, idarəetmənin təsirli və məqsədyönlü olması üçün idarə edən şəxslərin bilik və bacarıqlara malik olması vacibdir.

Tələbələrə idarəetmənin tarixi və məktəbləri haqqında məlumatlar verilməsi, menecerlərin funksiyalarından, idarəetmə metodlarından, idarəetmədə informasiya və kommunika-siyanın önəmindən və s.-dən bəhs edilməsi nəzərdə tutulur. Həmçinin idarəetməyə elmi cəhətdən yanaşma, müəssisələrin təşkilati-quruluşu, idarəetmə üsulu və üslubu, menecmentin prinsipləri, təsər-rüfat subyektlərinin təşkilati-hüquqi formaları və onların idarə olunması haqqında məlumatlar verilir. Menecmentə elmi yanaşma idarəetmə fəaliyyətinə, idarəetmə prosesinə, onun funksiya, metod və prin-siplərinə elmi-nəzəri baxışların məcmusundan ibarətdir. Kursun tədrisi zamanı menecmentin alt sistemləri elmi cəhətdən şərh olunur, idarəetmə prosesinin həyata keçirilməsi texnologiyası izah edilir, bu zaman tələb olunan idarəetmə vasitələri və alətlərinin təsviri verilir.

VII.Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həmdə laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarina uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandıra bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandıra bilmir;

-1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX.Davranış qaydalarının pozulması: *Tələbə Universitetin daxili nizam–intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.*

X.Təqvim planı: *Mühazirə 45 saat, seminar 30 saat,* ***Cəmi: 75 saat***

№	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Mühazirə	
		Saat	Tarix
		3	4
1	2		
1.	**Mövzu 1. "Menecment" anlayışının mahiyyəti və xarakterik xüsusiyyətləri.** **Plan:** 1.İdarəetməyə yanaşmalar və menecment anlayışı 2.Menecmentin məqsədi, vəzifələri və xarakterik xüsusiyyətləri 3. Menecer: tipologiya və ümumi psixoloji tələblər 4.Menecmentdə yanaşmalar	**2**	**2**
2.	**Mövzu 2. İdarəetmə nəzəriyyələrinin təkamülü** **Plan:** 1.İdarəetmə anlayışının ümumi təkamül prosesi 2.İdarəetmənin inkişafının əsas dövrləri 3.İdarəetmə məktəbləri 4.İdarətmə prinsipləri və onların xüsusiyyətləri	**4**	**2**
3.	**Mövzu 3.İdarəetmənin təşkili formaları və üslubları** **Plan:** 1. İdarəetmənin növləri və ona təsir edən amillər 2. İdarəetmə səviyyələri 3. İdarəetmənin formal və qeyri-formal təşkili 4. İdarəetmə üslubları	**2**	**2**
4.	**Mövzu 4.İdarəetmənin əsas və köməkçi funksiyaları** **Plan:** 1.İdarəetmə funksiyalarının təsnifləşdirilməsi 2.İdarəetmənin planlaşdırma və təşkiletmə funksiyaları 3.İdarəetmənin motivləşdirmə funksiyası 4.İdarəetmənin nəzarət və marketinq funksiyaları 5.İdarəetmənin köməkçi funksiyaları	**4**	**2**

5.	**Mövzu 5.İdarəetmə metodları və onun effektivliyində risklərin önəmi** **Plan:** 1.İdarəetmədə metod anlayışı və iqtisadi metod 2.İnzibati və sosial-psixoloji metod 3.İdarəetmə effektivliyi 4.İdarəetmə effektivliyində risklərin önəmi	2	2
6.	**Mövzu 6.Kommunikasiya prosesi və onun təsnifləşdirilməsi** **Plan:** 1.İnformasiya anlayışı və onun növləri 2.Kommunikasiya anlayışı və onun növləri 3.Şəxslərarası kommunikasiya 4.Təşkilati kommmunikasiya	2	2
7.	**Movzu 7.Kadr ehtiyatlarının idarəedilməsinin təşkili** **Plan:** 1. Kadr xidməti fəaliyyətinin menecment sistemində yeri və rolu 2. Müəssisənin kadr potensialı 3. Kadrların seçilməsi, yerləşdirilməsi və ixtisasının artırılması 4. Kadr ehtiyatlarının idarə olunması	2	2
8.	**Mövzu 8.İdarəetmədə tərbiyə və etikanın önəmi** **Plan:** 1.Özünüidarəetmə anlayışı 2.İdarəetmədə tərbiyə komponentləri 3.İşgüzar ünsiyyət və işgüzar etikanın universal prinspləri 4.Menecment etikası və menecmentdə mədəniyyətin zəruriliyi 5.Stres və münaqişə hallarının idarə edilməsi 6.Münaqişəli situasiyaların həlli və idarə edilməsi metodları 7.Temperament anlayışının təsnifi	4	2
9.	**Mövzu 9.Komanda işi, rəhbərlik və liderlik** **Plan:** 1.Komanda işinin effektivliyi 2.Komandanın inkişaf mərhələləri 3.Rəhbərin keyfiyyət göstəriciləri 4.Liderlik anlayışı və fərqləndirici xüsusiyyətləri	2	2
10.	**Mövzu 10.Firmanın strategiyası və onun təhlili** **Plan:** 1. Müəssisənin imkanlarının öyrənilməsi 2. Strategiyaların SWOT və GETS təhlil modelləri 3. Firmanın strategiyasının seçilməsi 4. Strategiyanın işlənilməsi 5. Mövcud strategiyanın səmərəlilik meyarları	4	2

	6.Biznes prosesinin təkmilləşdirilməsi prosesinin təhlili		
11.	**Mövzu 11.İstehsalatda idarəetmə prosesinin təşkili** **Plan:** 1. İstehsalın idarəedilməsi 2. Maddi-texniki təchizatın idarə edilməsi 3. Keyfiyyətin idarə edilməsi 4.İdarəetmə prosesi və onun həyata keçirilməsi texnologiyası 5.İdarəetmə qərarlarının mahiyyəti və xüsusiyyətləri	4	2
12.	**Mövzu 12. Menecerlik qabiliyyəti və onun xarakterik xüsusiyyətləri** **Plan:** 1.Menecmentdə rəhbər anlayışı 2.Müasir dövrdə rəhbər anlayışı 3.İşgüzar etiket qaydalarının əsas sahələri 4.Menecerin mövcud resurslardan səmərəli istifadəsi 5.Menecerlik qabiliyyəti	2	2
13.	**Mövzu 13.Daxili və xarici etik problemlərinin idarə edilməsi** **Plan:** 1.Korporasiya daxili davranış 2.İşçi heyətinin işə götürülməsi, hüquqları və onların qiymətləndirilməsi 3.İşçilərin əməl etməli olduqları etik davranışlar 4.Korporasiyanın xarici etik problemləri	2	2
14.	**Mövzu 14. Maliyyə,innovasiya və investisiya menecmenti** **Plan:** 1.Maliyyə menecmenti anlayışı və onun vəzifələri 2.Maliyyə menecmentinin funksiyaları və maliyyə planları 3.İnnovasiya menecmenti və bu fəaliyyətinin əsas mərhələləri 4.İnnovasiya menecmentinin təşkilati formaları 5.İnvestisiya menecmenti.	2	
15.	**Mövzu 15. Satış və reklam fəaliyyətinin idarə olunması xüsusiyyətləri** **Plan :** 1.Satış prosesinin məzmunu 2.Satış prosesinin təşkili 3.Məhsul və xidmət dizaynı 4.İstehlak bazarında reklam fəaliyyətinin təşkili 5.Reklam fəaliyyətinin effektivliyi 6.Reklamın təsiri, qəbul edilməsi prosesi və idarə edilməsi	4	2
16.	**Mövzu 16. İdarəetmədə sosial məsuliyyətin önəmi** **Plan:**	2	2

	1.Sosial məsuliyyətin mahiyyəti və məzmunu 2.Daxili korporativ sosial məsuliyyətin növləri 3.Xarici korporativ sosial məsuliyyət 4.Korporativ sosial məsuliyyətin standartlaşdırılması		
17.	**Mövzu 17: Müasir dövrdə idarəetmə istiqamətləri** **Plan :** 1.İdarəetmənin huquqi əsasları 2. Müəssisələrin sağlamlaşdırılması və iflasının idarə olunması 3. Elmi-texniki tərəqqinin idarə olunması 4.Müasir idarəetmə (menecment) sistemində marketinq	1	
	Cəmi:		**45**

XI.Fənn üzrə tələblər: Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı bacarmalıdır: idarəetmə zamanı rəhbərin sahib olmalı olduğu üstün keyfiyyətləri öyrənmək; rəhbərin qəbul etdiyi qərarların müsbət və mənfi tərəflərini təhlil etmək ; kadr potensilanın düzgün idarə edilməsinə nail olmaq.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:"Menecment" fənninin öyrənilməsi tələbələrə imkan verəcəkdir ki, onlar işçi heyətinin əməyi, məhsulun keyfiyyəti, elmi-texniki tərəqqi, bələdiyyələrin idarə olunması, müəssi-sənin sağlamlaşdırılması, müflisləşməsi və iflası, idarəetmənin hüquqi əsasları məsələləri barədə informasiyalara yiyələnsinlər. Bunlardan əlavə bu fənnin tədrisi tələbələrə istehsal rəhbərinin işinin təşkili, menecmentdə kommunikasiya, kollektivdə münaqişələr, qrup dinamikası, istehsal kollektivinin idarə edilməsinin sosial problemlər ilə bağlı təhlillərlə tanış olmağa kömək edəcəkdir.

XIII.Tələbələrin fənn haqqında fikirlərinin öyrənilməsi : -- .

XIV. Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları :

1.Menecer: tipologiya və ümumi psixoloji tələblər
2.Menecmentdə yanaşmalar
3.İdarəetmə məktəbləri
4.İdaretmə prinspləri və onların xüsusiyyətləri
5. İdarəetmənin növləri və ona təsir edən amillər
6. İdarəetmə səviyyələri
7. İdarəetmənin formal və qeyri-formal təşkili
8.İdarəetmənin planlaşdırma və təşkiletmə funksiyaları
9.İdarəetmənin motivləşdirmə funksiyası
10.İdarəetmənin nezarət və marketinq funksiyaları
11.İdarəetmədə metod anlayışı və iqtisadi metod
12.İdarəetmə effektivliyində risklərin önəmi
13.İnformasiya anlayışı və onun növləri
14.Kommunikasiya anlayışı və onun növləri
15.Şəxslərarası kommunikasiya

II Kollokvium sualları :

1. Kadr xidməti fəaliyyətinin menecment sistemində yeri və rolu
2. Kadr ehtiyatlarının idarə olunması
3. İdarəetmədə tərbiyə komponentləri
4. İşgüzar ünsiyyət və işgüzar etikanın universal prinspləri
5. Stres və münaqişə hallarının idarə edilməsi
6. Komandanın inkişaf mərhələləri
7. Liderlik anlayışı və fərqləndirici xüsusiyyətləri
8. Müəssisənin imkanlarının öyrənilməsi
9. Strategiyanın işlənilməsi
10. İstehsalın idarəedilməsi
11. İdarəetmə prosesi və onun həyata keçirilməsi texnologiyası
12. Müasir dövrdə rəhbər anlayışı
13. Menecerlik qabiliyyəti
14. Korporasiya daxili davranış
15. Korporasiyanın xarici etik problemləri

XV.İmtahan sualları:

1. Menecer: tipologiya və ümumi psixoloji tələblər
2. Menecmentdə yanaşmalar
3. İdarəetmə məktəbləri
4. İdaretmə prinspləri və onların xüsusiyyətləri
5. İdarəetmənin növləri və ona təsir edən amillər
6. İdarəetmə səviyyələri
7. İdarəetmənin formal və qeyri-formal təşkili
8. İdarəetmənin planlaşdırma və təşkiletmə funksiyaları
9. İdarəetmənin motivləşdirmə funksiyası
10. İdarəetmənin nəzarət və marketinq funksiyaları
11. İdarəetmədə metod anlayışı və iqtisadi metod
12. İdarəetmə effektivliyində risklərin önəmi
13. İnformasiya anlayışı və onun növləri
14. Kommunikasiya anlayışı və onun növləri
15. Şəxslərarası kommunikasiya
16. Kadr xidməti fəaliyyətinin menecment sistemində yeri və rolu
17. Kadr ehtiyatlarının idarə olunması
18. İdarəetmədə tərbiyə komponentləri
19. İşgüzar ünsiyyət və işgüzar etikanın universal prinspləri
20. Stres və münaqişə hallarının idarə edilməsi
21. Komandanın inkişaf mərhələləri
22. Liderlik anlayışı və fərqləndirici xüsusiyyətləri
23. Müəssisənin imkanlarının öyrənilməsi
24. Strategiyanın işlənilməsi
25. İstehsalın idarəedilməsi
26. İdarəetmə prosesi və onun həyata keçirilməsi texnologiyası
27. Müasir dövrdə rəhbər anlayışı

28.Menecerlik qabiliyyəti
29.Korporasiya daxili davranış
30.Korporasiyanın xarici etik problemləri
31.Maliyyə menecmentinin funksiyaları və maliyyə planları
32. İnnovasiya menecmentinin təşkilati formaları
33.Satış prosesinin məzmunu
34.Reklam fəaliyyətinin effektivliyi
35.Reklamın təsiri, qəbul edilməsi prosesi və idarə edilməsi
36.Sosial məsuliyyətin mahiyyəti və məzmunu
37.Daxili korporativ sosial məsuliyyətin növləri
38.Xarici korporativ sosial məsuliyyət
39. Müəssisələrin sağlamlaşdırılması və iflasının idarə olunması
40. Elmi-texniki tərəqqinin idarə olunması

"Menecment" fənni üzrə fənninin sillabusu **050409-"Muhasibat", 050405 - "İqtisadiyyat" A, B, 050402 - "Biznesin idarə edilməsi"** ixtisasları üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus *"İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"* kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq olunmuşdur (12 sentyabr 2025-ci il tarixli, protokol №1).

Kafedra müdiri v.i.e. : **dos. G.T.Əliyeva**

Fənn müəllimi: **dos., i.f.d. F.X.Xankişiyev**